

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 186 (XXX) — Nr. 679

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 6 august 2018

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
LEGI ȘI DECRETE		
231.	— Lege pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991	2–3
649.	— Decret privind promulgarea Legii pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991	4
★		
232.	— Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați	4
650.	— Decret privind promulgarea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați	5
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
	Decizia nr. 537 din 18 iulie 2018 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii manualului școlar	5–10
ACTE ALE CONSILIULUI DE MEDIERE		
118.	— Hotărâre privind modificarea anexei nr. 11 la Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului de mediere, aprobat prin Hotărârea Consiliului de mediere nr. 5/2007	11–16

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. — Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 5 ianuarie 1998, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 23, alineatele (2) și (2¹) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Suprafețele de terenuri aferente casei de locuit și anexelor gospodărești, precum și curtea și grădina din jurul acestora sunt acelea evidențiate ca atare în actele de proprietate, în cartea funciară, în registrul agricol sau în alte documente funciare, la data intrării în cooperativa agricolă de producție sau în lipsa acestora prin orice mijloace de probă, inclusiv declarații autentice de martori.”

(2¹) În cazul înstrăinării construcțiilor, suprafețele de teren aferente prevăzute la alin. (2) sunt cele convenite de părți la data înstrăinării, dovedite prin orice mijloace de probă, inclusiv declarații autentice de martori.”

2. La articolul 24, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:

„(3) Terenurile situate în intravilanul localităților, aferente construcțiilor edificate de către fostele cooperative de producție, fostele asociații economice intercooperatiste și fostele cooperative de consum, se înscriu în proprietatea actualilor deținători, cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

a) sunt deținători de construcții de la data dobândirii și până la data solicitării înscrierii dreptului de proprietate;

b) fac dovada că imobilul este înregistrat în registrul agricol și a plății impozitelor și taxelor în conformitate cu prevederile legale;

c) pentru terenul aferent construcției nu a fost constituit sau reconstituit dreptul de proprietate;

d) terenurile nu sunt în proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale.”

3. La articolul 27, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (1¹), cu următorul cuprins:

„(1¹) În cazul în care la întocmirea proceselor-verbale de punere în posesie a persoanelor îndreptățite se constată că numele, prenumele sau inițiala acestor persoane au fost înscrise eronat în anexele validate prin hotărârea comisiei, față de numele și prenumele din actele de identitate prezentate, nu se modifică anexele validate anterior prin hotărâri de către comisie. Procesele-verbale de punere în posesie pentru eliberarea titlurilor de proprietate se vor completa cu numele și prenumele persoanelor conform actelor de identitate și vor fi însoțite în vederea emiterii titlurilor de proprietate de adevărințe semnate de către președintele comisiei locale și secretarul unității administrativ-teritoriale prin care se certifică faptul că persoanele înscrise în procesele-verbale de punere în posesie sunt identice cu persoanele înscrise în anexele validate anterior prin hotărâri de către comisie.”

4. La articolul 27, după alineatul (2²) se introduce un nou alineat, alineatul (2³), cu următorul cuprins:

„(2³) În cazul terenurilor aferente locuinței, care nu au fost cooperativizate, deținătorii sau moștenitorii acestora pot solicita

comisiei județene emiterea titlului de proprietate în condițiile prezentei legi, astfel:

a) dacă solicitanții figurează în registrele agricole sau registrele cadastrale și în evidențele fiscale;

b) dacă terenul este în proprietatea statului român și persoanele solicitante au calitatea de proprietari ai construcțiilor de pe terenurile care fac obiectul prezentei legi;

c) nu fac obiectul cererilor de reconstituire sau constituire a dreptului de proprietate de către alte persoane.”

5. La articolul 92, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alineatul (4¹), cu următorul cuprins:

„(4¹) În situația în care se realizează lucrări de împădurire, crearea de suprafețe împădurite sau perdele de protecție pe terenuri agricole situate în extravilan, se aplică procedura cu privire la scoaterea din circuitul agricol a terenurilor, fără plata tarifului la Fondul de ameliorare a fondului funciar.”

6. La articolul 92, partea introductivă a alineatului (6) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(6) Prin excepție de la alin. (5), tariful prevăzut în anexa nr. 1 nu se datorează pentru scoaterea din circuitul agricol a terenurilor situate în extravilan privind.”

7. La articolul 92, alineatul (7) se abrogă.

8. La articolul 92¹ alineatul (2), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) a terenurilor agricole din extravilan pentru realizarea obiectivelor de interes public, finanțate de la bugetul de stat sau bugetul local, ai căror beneficiari sunt autoritățile și instituțiile administrației publice, prin Planul urbanistic zonal/Planul urbanistic general;”

9. La articolul 93, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) Pentru terenurile scoase temporar din circuitul agricol, beneficiarii pot solicita scoaterea definitivă din circuitul agricol, la expirarea perioadei de scoatere temporară din circuitul agricol, cu obligația achitării a jumătate din tariful prevăzut în anexa nr. 1, în condițiile prevăzute de dispozițiile art. 92 alin. (6).”

10. La articolul 93, după alineatul (5) se introduce un nou alineat, alineatul (5¹), cu următorul cuprins:

„(5¹) Introducerea în circuitul agricol a terenurilor cu altă destinație decât agricolă, fără construcții, se aprobă prin decizie emisă de către direcția pentru agricultură județeană, în baza studiului pedologic și agrochimic și a procesului-verbal de constatare a situației din teren.”

11. La articolul 93, alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(6) În cazul terenurilor cu destinație specială prevăzute la art. 2 lit. e), redarea sau introducerea în circuitul agricol a acestora se aprobă prin decizie emisă de către direcția de specialitate din cadrul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, în baza avizului ministerului de resort, a studiului pedologic și agrochimic și a procesului-verbal de constatare a situației din teren.”

12. La articolul 94, partea introductivă se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 94. — Scoaterea definitivă sau temporară din circuitul agricol a terenurilor agricole situate în extravilan se aprobă după cum urmează:”.

13. La articolul 102, alineatul (2) se abrogă.**14. La articolul 123 alineatul (2), după ultima liniuță se introduce o nouă liniuță, cu următorul cuprins:**

„— Normele metodologice privind gestionarea Fondului de ameliorare a fondului funciar, constituit potrivit anexei nr. 1 la Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, aprobate prin Ordinul ministrului administrației publice și al ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor nr. 127/202/2002, cu modificările ulterioare.”

Art. II. — În termen de 120 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, persoanele fizice și juridice care îndeplinesc condițiile prevăzute de prezenta lege pot formula cereri în vederea constituirii și/sau reconstituirii dreptului de proprietate.

Art. III. — Cererile de reconstituire a dreptului de proprietate formulate în temeiul art. 23, 24 și 27 din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, aflate în curs de soluționare prin proceduri administrative ori judiciare, nu se supun prevederilor prezentei legi.

Art. IV. — În situația în care scoaterea temporară din circuitul agricol s-a realizat înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 186/2017 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, beneficiarii pot solicita aprobarea scoaterii definitive din circuitul agricol, cu transferul garanției, precum și al dobânzii aferente în contul deschis pentru încasarea tarifului la Fondul de ameliorare a fondului funciar.

Art. V. — (1) Garanțiile depuse pentru scoaterea temporară din circuitul agricol înaintea intrării în vigoare a Legii nr. 186/2017 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991 se pot restitui în termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentei legi, numai în condițiile îndeplinirii obligației de redare în circuitul agricol, în termenele prevăzute în

actele de aprobare, pe baza următoarelor documente justificative:

a) cererea beneficiarului în care se specifică numărul contului și banca la care se face restituirea, înregistrată la direcția pentru agricultură județeană;

b) actele de aprobare a scoaterii temporare din circuitul agricol;

c) decizia de redare în circuitul agricol a terenurilor, emisă în baza procesului-verbal de constatare a situației din teren și a studiului pedologic;

d) documentul de plată a garanției la Fondul de ameliorare a fondului funciar;

e) avizele emise de către Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, prin oficiile de cadastru și publicitate imobiliară.

(2) Pentru situațiile în care termenul prevăzut în actul de aprobare pentru redarea terenului în circuitul agricol a fost depășit, garanțiile depuse la Fondul de ameliorare a fondului funciar se execută, fără nicio notificare prealabilă, sumele rezultate fiind utilizate conform destinației acestui fond.

(3) Garanțiile depuse pentru scoaterea temporară din circuitul agricol înaintea intrării în vigoare a Legii nr. 186/2017 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, rămase nerestituite, precum și dobânzile aferente se transferă de către Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară la Fondul de ameliorare a fondului funciar constituit la Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

(4) Restituirea întregii garanții, depuse la Fondul de ameliorare a fondului funciar, către beneficiari se face de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale în condițiile alin. (1).

(5) În aplicarea dispozițiilor alin. (1)—(4) Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale emite instrucțiuni care se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

Art. VI. — Anexa nr. 1 la Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se înlocuiește cu anexa care face parte integrantă din prezenta lege.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
CARMEN-ILEANA MIHĂLCESCU

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
ADRIAN ȚUȚUIANU

București, 2 august 2018.
Nr. 231.

ANEXĂ

(Anexa nr. 1 la Legea nr. 18/1991)

TARIFUL

datorat pentru scoaterea definitivă sau temporară din circuitul agricol a terenurilor aflate în extravilan, precum și pentru introducerea terenurilor agricole în intravilan

Clasa terenului agricol	1	2	3	4	5
Tarif — lei/m ²	4,00	3,50	3,00	2,50	2,00

NOTĂ:

Tariful datorat pentru scoaterea definitivă sau temporară din circuitul agricol a terenurilor aflate în extravilan, precum și pentru introducerea terenurilor agricole în intravilan se calculează înmulțind suprafața exprimată în metri pătrați a terenului solicitat pentru a fi scos din circuitul agricol cu valoarea din tabel.

Valoarea acestui tarif se indexează anual cu coeficientul de inflație și se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**privind promulgarea Legii pentru modificarea
și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991 și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 2 august 2018.
Nr. 649.

★

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

**pentru modificarea și completarea Legii nr. 202/2002
privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 326 din 5 iunie 2013, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. **La articolul 6, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (11), cu următorul cuprins:**

„(11) Este interzis orice comportament de hărțuire, hărțuire sexuală sau hărțuire psihologică definite conform prezentei legi, atât în public, cât și în privat.”

2. **La articolul 37, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Art. 37. — (1) Constituie contravenții și se sancționează cu amendă contravențională de la 3.000 lei la 10.000 lei, dacă fapta

nu a fost săvârșită în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerată infracțiune, încălcarea dispozițiilor art. 6 alin. (1), (11) și (2)—(4), art. 7 alin. (2), art. 8, art. 9 alin. (1), art. 10 alin. (1)—(4), (6), (8) și (9), art. 11—22 și art. 29.”

3. **La articolul 37 alineatul (3), după litera b) se introduce o nouă literă, litera c), cu următorul cuprins:**

„c) Ministerul Afacerilor Interne, prin ofițerii și agenții de poliție din cadrul Poliției Române, ofițerii și subofițerii din cadrul Jandarmeriei Române, ofițerii și agenții de poliție din cadrul Poliției de Frontieră Române, în zona de competență, precum și de către polițiștii locali, în cazul contravențiilor constând în încălcarea dispozițiilor art. 6 alin. (11).”

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
CARMEN-ILEANA MIHĂLCESCU

București, 2 august 2018.
Nr. 232.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
ADRIAN ȚUȚUIANU

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind promulgarea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 2 august 2018.
Nr. 650.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 537

din 18 iulie 2018

referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii manualului școlar

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent-șef

1. Pe rol se află soluționarea obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii manualului școlar, obiecție formulată de un număr de 27 de senatori aparținând grupurilor parlamentare ale Partidului Național Liberal și Uniunii Salvați România, în temeiul prevederilor art. 146 lit. a) din Constituție și ale art. 15 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

2. Cu Adresa nr. XXXV/2.677 din 31 mai 2018, secretarul general al Senatului a trimis Curții Constituționale sesizarea formulată, care a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 4.197 din 31 mai 2018 și constituie obiectul Dosarului nr. 827A/2018.

3. În **motivarea sesizării de neconstituționalitate**, autorii formulează atât critici de neconstituționalitate extrinsecă, cât și critici de neconstituționalitate intrinsecă.

4. Astfel, autorii susțin că Legea manualului școlar încalcă principiul bicameralismului consacrat de art. 61 alin. (2) din Constituție, sub aspectul dualismului instituțional și funcțional, motiv pentru care întreaga procedură de adoptare a legii a fost fundamental viciată. Potrivit titlului legii, dar și întregului ei conținut normativ, scopul acestei legi îl constituie reglementarea regimului juridic al manualului școlar, definit în cuprinsul art. 2 lit. (a) din lege ca fiind „principalul instrument de lucru al elevului”. În raport cu dispozițiile art. 73 alin. (1) și (3) din Constituție, legea face parte din categoria legilor ordinare, obiectul ei de reglementare nefiind cuprins în categoria celor prevăzute la art. 73 alin. (3) sau în alt articol din Constituție ca fiind de natură organică. Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, pentru a analiza apartenența sau nu a unei reglementări la categoria legilor ordinare sau organice, definitoriu este criteriul material. În același timp trebuie observat că Legea manualului școlar nu modifică și nici nu derogă de la vreo lege organică. Prin urmare, Legea manualului școlar este o lege ordinară, motiv pentru care procedura ei constituțională de aprobare ar fi trebuit să fie una specifică acestei categorii de legi.

5. Pe de altă parte, Constituția României, revizuită în anul 2003, a introdus o competență decizională specială și distinctă atât pentru Camera Deputaților, cât și pentru Senat, în sensul că naveta legislativă pentru dezbaterile și adoptarea legii are o natură strict constituțională. În același timp, principiul bicameralismului, consacrat de art. 61 din Constituție, se reflectă

nu numai în dualismul instituțional în cadrul Parlamentului, ci și în cel funcțional. Potrivit art. 75 alin. (1) din Constituție, cu excepția competențelor de dezbatere și adoptare ca primă Cameră sesizată date expres în sarcina Camerei Deputaților, celelalte proiecte de legi și propuneri legislative se supun dezbaterii și adoptării, ca primă Cameră sesizată, Senatului. Altfel spus, regula este aceea că Senatul este prima Cameră sesizată, iar Camera Deputaților este, ca regulă, Camera decizională.

6. Întrucât Legea manualului școlar este o lege ordinară, iar cele două Camere ale Parlamentului exercită competențe constituționale diferite și expres determinate sub aspectul conținutului materiei, în cazul dezbaterii și adoptării proiectelor de legi și a propunerilor legislative, așa cum sunt ele stabilite de art. 75 alin. (1) din Constituție, autorii obiecției apreciază că Legea manualului școlar este neconstituțională în integralitatea sa, ca urmare a dezbaterii și adoptării ei cu încălcarea competențelor constituționale de legiferare, fiind dezbătută și aprobată în primă fază de Camera Deputaților ca primă Cameră sesizată, iar de Senat, în calitate de Cameră decizională.

7. În raport cu cele precizate, autorii obiecției solicită să se constate că Legea manualului școlar este neconstituțională, întrucât încalcă principiul bicameralismului consacrat de art. 64 alin. (1) din Constituție, fiind dezbătută și adoptată cu încălcarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Constituție.

8. Pe de altă parte, Legea manualului școlar conține prevederi care generează paralelisme legislative, ceea ce contravine art. 1 alin. (5) din Constituție și art. 13, art. 14 și art. 16 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă, pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, întrucât obiectul de reglementare al acestei legi se suprapune cu prevederi care se regăsesc în cuprinsul Legii educației naționale nr. 1/2011. Practic, din cauza redactărilor ambigue, a nerezolvării unor probleme de suprapunere legislativă, de neunificare a sediului materiei, persoana care va trebui să aplice legea ori instanța de judecată chemată să spună dreptul se vor lovi de dificultăți logico-juridice de interpretare și de aplicare, foarte greu de surmontat. În opinia autorilor, în cazul instanțelor de judecată, în lipsa de claritate a textului normativ, de nereglementare a tuturor situațiilor ce pot fi identificate, practic, ele vor fi obligate să „creeze” drept. Or acest lucru vine în contradicție cu principiul separației puterilor în stat și cu prevederile art. 61 din Constituție, potrivit cărora Parlamentul este unica autoritate legiuitoare. Prin urmare, dispozițiile art. 1—11 din Legea manualului școlar contravin art. 1 alin. (5) din Constituție, iar lipsa de previzibilitate a actului normativ își are originea în faptul că legiuitorul definește și operează în cuprinsul legii cu două noțiuni distincte, respectiv manualul școlar și manualul școlar de bază, noțiuni pe care le folosește uneori cu sensuri diferite, alteori sensul pare a fi comun. Prin folosirea sintagmei „autori/coautori” sunt încălcate normele de tehnică legislativă sub aspectul clarității și rigorii textului normativ, dar și din punctul de vedere al corelării actelor normative și al sistematizării legislației naționale. Mai mult, definițiile pe care legea le stabilește folosesc greșit unele noțiuni (nici învățământul de stat și nici învățământul particular nu sunt obligatorii, ci învățământul, procesul de învățare este obligatoriu și mai exact „învățământul general obligatoriu este de 11 clase”, potrivit art. 16 din Legea educației naționale nr. 1/2013) sau sunt incorecte (practic, orice bun, indiferent de valoarea și semnificația ori importanța socială, dar care servește funcționării unui serviciu public este calificat ca fiind un bun de interes public, cu toate consecințele juridice de rigoare). În definirea principiului echității și egalității de șanse nu se precizează când, cum și în ce condiții elevii și profesorii pot beneficia de manuale școlare gratuite și nici dacă acest drept

vizează numai manualele școlare ori și manualele școlare de bază.

9. În continuare, autorii sesizării arată că, în condițiile în care rolul evaluării nu este de a stabili care dintre ofertele de manuale depuse constituie manualele de bază, ci doar de a verifica și de a certifica care dintre ofertele de manuale depuse îndeplinesc cerințele de calitate prevăzute de art. 4 alin. (1), legea nu stabilește care este semnificația juridică a aprobării, cine aprobă manualele, în ce condiții pot fi ele aprobate, care este actul administrativ prin care două sau mai multe manuale sunt aprobate etc. Dacă procedura aprobată prin ordin al ministrului educației naționale urmează să stea la baza evaluării manualelor, autorii obiecției apreciază că delegarea în sarcina ministrului educației naționale a elaborării și adoptării acestei proceduri este neconstituțională, transferând către un organ al administrației publice atribuția de reglementare într-o materie care impune norme cu forță de lege. Mai mult, achiziția bunurilor și serviciilor de către autoritățile publice, precum și plata acestora fac obiectul legii achizițiilor publice, motiv pentru care plata lor nu poate fi „reglementată” prin ordin de ministru. Față de principiul separării puterilor în stat este absolut necesar ca, în măsura în care plătitorul este chiar Ministerul Educației Naționale, regulile și condițiile privind plățile ce urmează a fi făcute, mai ales că este vorba de bani publici, să fie prevăzute în lege, și nu printr-o autoreglementare pe care urmează să o realizeze chiar plătitorul. Sub acest aspect, autorii susțin că „nu este normal să clamezi necesitatea adoptării unei legi a manualului, iar cele mai importante reglementări să le transferi în sarcina ministrului educației naționale pentru a fi la nivel de ordin de ministru”.

10. Legea nu clarifică problema plății manualelor care nu sunt manuale de bază. Art. 4 alin. (3) vorbește exclusiv de plata autorilor/coautorilor pentru cumpărarea drepturilor de autor în ceea ce privește exclusiv manualele de bază, iar pentru celelalte manuale școlare ori materiale auxiliare nu există nicio prevedere, ceea ce dă naștere unei insecurități juridice inacceptabile.

11. Lipsa de claritate, rigoare și predictibilitate normativă a art. 4 alin. (6) din lege, prin raportare la întreaga economie a textului legii, derivă din faptul că nu este reglementată situația în care, în urma evaluării, trei sau mai mult de trei variante îndeplinesc condițiile de calitate pentru a le fi recunoscut statutul de manual de bază. Acest alineat, dar și textul legii tac în această privință, nefiind clare condițiile de departajare, autoritatea decidentă și procedura de realizare. De asemenea, art. 4 alin. (8) din lege, deși face vorbire de stabilirea unui tiraj pentru manualele școlare, nu arată cine stabilește tirajul, după ce criteriile și cine îl aprobă.

12. În ceea ce privește dispozițiile art. 7 din lege, autorii susțin că ceea ce a dorit legiuitorul a fost să stabilească condițiile în care se pot demara procedurile de achiziționare de către Ministerul Educației Naționale a unui nou manual. În acest sens, condițiile impuse capătă sens, numai că redactarea articolului este deficitară, făcând textul inaplicabil în forma redactată.

13. De asemenea, art. 8 este un articol neclar, care lasă loc interpretării, în sensul că nu este reglementat statutul experților care urmează să facă reevaluarea manualului școlar. În mod concret nu se determină cine poate avea calitatea de expert, cine îi numește pe acești experți, din câte persoane și în ce condiții este format un grup de experți. În mod similar, art. 9 este dificil de înțeles și de pus în practică din cauza unei redactări neclare, sintagma „situații temeinic justificate” în care un manual poate fi suspendat ori retras, lăsând loc arbitrarului. Art. 10 din lege creează un paralelism normativ din cauza faptului că reglementări asemănătoare, dar mai clare și mai acoperitor redactate, se regăsesc în Legea nr. 8/1996 privind dreptul de

autor și drepturile conexe, legea-cadru în materie de drepturi de autor. Prezenta normă nu instituie o normă derogatorie de la dreptul comun, ci doar reglementează un raport social care deja are o consacrare legală.

14. Având în vedere principiul separației puterilor în stat și atributul de stat de drept al statului român, apare ca neconstituțională atribuirea către Ministerul Educației Naționale a competenței de a elabora normele metodologice de aplicare a Legii manualului școlar, în temeiul art. 11 din legea supusă controlului. Or, în condițiile în care Ministerul Educației Naționale are, potrivit legii, o serie de atribuții și sarcini de adus la îndeplinire, inclusiv elaborarea și emiterea unor norme, a se vedea art. 4 alin. (1), alin. (2), alin. (7), alin. (8), art. 5, art. 6 alin. (5) și art. (9), fiind organul administrației publice centrale care execută legea, elaborarea și aprobarea propriilor norme în baza cărora va urma să își îndeplinească atribuțiile și sarcinile apar în puternică opoziție cu principiul separației puterilor în stat. Practic, o instituție, Ministerul Educației Naționale, printr-un act propriu, își va stabili competența materială și își va trasa sarcini.

15. În continuare, autorii obiecției de neconstituționalitate susțin că Legea manualului școlar încalcă prevederile cuprinse în art. 45, art. 135 alin. (1) și (2) coroborat cu art. 53 din Constituție. Astfel, din analiza dispozițiilor art. 4 alin. (1) din Legea manualului școlar se poate observa că legiuitorul a exclus din sfera persoanelor care au vocația de a beneficia de prevederile legii persoanele juridice. Or, în contextul în care pe piața manualelor școlare se recurge adesea la contracte de cesiune a drepturilor de autor către edituri, autorii apreciază că, în ipoteza unei cesiuni prealabile a drepturilor de autor, când autorul nu mai poate utiliza opera și nici transmite dreptul unei alte persoane fără consimțământul cedentului, soluția normativă constituie o veritabilă suprimare a dreptului la libertate economică, prin încălcarea accesului liber al persoanei la o activitate economică. Mai mult, excluderea persoanelor juridice din sfera persoanelor care pot depune manuscrise în vederea dobândirii de către acestea a statutului de „manual școlar de bază” constituie o măsură disproporționată și discriminatorie, tratamentul diferit neavând o justificare obiectivă și rațională.

16. O altă deficiență a legii criticate rezidă în faptul că exclude de pe piață orice alt competitor, Societatea Editura Didactică și Pedagogică devenind unic furnizor al manualelor școlare, în pofida practicilor anterioare și a prevederilor cuprinse în Legea educației naționale. Pe această cale, competitivitatea specifică economiei de piață este înlocuită cu o formulă discutabilă „proces de evaluare”. Această soluție este contrară dispozițiilor art. 135 alin. (1) din Constituție, potrivit cărora „*Economia României este economie de piață, bazată pe libera inițiativă și concurență*”. În opinia autorilor sesizării, „evaluarea” nu este echivalentă cu principiul concurenței. De altfel, dacă manualul școlar de bază este un bun de interes public, achiziționarea acestuia ar trebui făcută în baza Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice.

17. În fine, autorii obiecției susțin că Legea manualului școlar încalcă prevederile cuprinse în art. 11 alin. (1) și art. 148 din Constituție, invocând, în acest sens, un acord de împrumut dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare cu privire la reforma învățământului preuniversitar, un raport al Băncii Mondiale care stabilește necesitatea continuării procesului de editare a manualelor școlare printr-o procedură competitivă, precum și art. 2 al Convenției pentru apărarea drepturilor și a libertăților fundamentale, care reglementează dreptul la instruire, precum și o decizie a fostei Comisii Europene a Drepturilor Omului.

18. În conformitate cu dispozițiile art. 16 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, sesizarea a fost comunicată președinților celor

două Camere ale Parlamentului, precum și Guvernului, pentru a comunica punctul lor de vedere.

19. **Președintele Camerei Deputaților** a transmis, cu Adresa nr. 2/5.791 din 11 iunie 2018, înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 4.496 din 11 iunie 2018, punctul său de vedere cu privire la sesizarea ce face obiectul Dosarului Curții nr. 827A/2018.

20. Legea manualului școlar reglementează, în principal, regimul manualului școlar de bază în învățământul preuniversitar, ca bun de interes public și principalul instrument de lucru al elevului. Prin obiectul de reglementare, această lege vizează un domeniu de interes public, în care primează dreptul fundamental la învățătură, statul exercitându-și prerogativele constituționale și legale printr-o activitate destinată protejării intereselor naționale în domeniul învățământului general obligatoriu. Potrivit prevederilor art. 32 alin. (1) din Constituție, dreptul la învățătură este asigurat, în primul rând, prin învățământul general obligatoriu. Legea manualului școlar contribuie în mod eficient la îndeplinirea unui obiectiv de securitate națională, diminuând unul din riscurile identificate în Strategia Națională de Apărare a Țării, și anume cel al deficiențelor din sistemul național al educației. Ca bun de interes public, destinat funcționării unui serviciu public, respectiv cel al educației naționale, manualul școlar este achiziționat din fonduri provenite de la bugetul de stat, respectând principiul eficienței. În baza acestui principiu se urmărește obținerea de rezultate educaționale maxime prin gestionarea resurselor existente. Prin obiectul de reglementare, legea care face obiectul prezentei sesizări de neconstituționalitate vizează unul dintre aspectele esențiale ale organizării generale a învățământului, respectiv asigurarea de către stat, prin Ministerul Educației Naționale, a manualelor școlare necesare susținerii procesului educațional din învățământul preuniversitar de stat și cel particular acreditat/autorizat, fapt ce conferă acesteia caracterul de lege organică, potrivit art. 73 alin. (3) lit. n) din Constituție. În consecință, președintele Camerei Deputaților apreciază că susținerile autorilor prezentei sesizări de neconstituționalitate cu privire la încălcarea principiului bicameralismului sunt neîntemeiate, Legea manualului școlar fiind adoptată cu respectarea prevederilor art. 61 alin. (2) și art. 75 alin. (1) din Constituție.

21. În ceea ce privește susținerile autorilor, potrivit cărora legea care face obiectul prezentei sesizări conține unele paralelisme legislative, fiind lipsită de predictibilitate, claritate și rigoare normativă, președintele Camerei Deputaților arată că legea este precisă, fiind redactată într-un stil specific normativ, conceptele și noțiunile utilizate sunt configurate în concordanță cu dreptul pozitiv, iar stabilirea soluțiilor normative este departe de a fi ambiguă, acestea fiind redactate previzibil și univoc, cu respectarea întocmai a cerințelor Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

22. Cu privire la pretinsa încălcare a prevederilor art. 45 și art. 135 alin. (1) și (2) coroborat cu art. 53 din Constituție se arată că această critică este neîntemeiată, întrucât obiectul reglementării nu vizează un domeniu exclusiv economic, al comerțului sau al pieței, unde primează libera inițiativă, concurența și libertatea comerțului, ci domeniul dreptului fundamental la învățătură, consfințit în art. 32 alin. (1) din Constituție, drept care nu poate fi efectiv fără a pune la dispoziție la timp elevilor din învățământul preuniversitar manualele de bază, absolut necesare unui proces de învățământ modern și la cele mai înalte standarde. Prin aceste măsuri legislative, statul își exercită prerogativele constituționale și legale prin care sunt protejate interesele naționale în domeniul învățământului general obligatoriu, contribuind la realizarea efectivă a dreptului

constituțional la învățatură, prin asigurarea manualelor de bază elevilor din învățământul general obligatoriu.

23. Referitor la susținerea potrivit căreia Legea manualului școlar ar încălca prevederile art. 11 alin. (1) și art. 148 din Constituție, autorii sesizării de neconstituționalitate invocă încălcarea unui acord de împrumut dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare cu privire la reforma învățământului preuniversitar, un raport al Băncii Mondiale care stabilește necesitatea continuării procesului de editare a manualelor școlare printr-o procedură competitivă, precum și art. 2 al Convenției pentru apărarea drepturilor și a libertăților fundamentale, care reglementează dreptul la instruire, precum și o decizie a fostei Comisii Europene a Drepturilor Omului prin care s-a statuat că: un anumit tip de instruire nu poate fi redus la un singur manual, atunci când sunt disponibile mai multe lucrări care exprimă puncte de vedere asemănătoare. Se invocă, de asemenea, și doctrina juridică, potrivit căreia statul are datoria de a asigura pluralismul în educație, dar poate impune unele obligații în sarcina instituțiilor de învățământ sau chiar a indivizilor. Or, președintele Camerei Deputaților apreciază că susținerile privind încălcarea prevederilor constituționale nu sunt întemeiate, întrucât Legea manualului școlar prevede la art. 3 lit. d) teza finală că, după evaluare, se aprobă trei variante de manual școlar de bază, care respectă criteriile prevăzute la art. 4 alin. (1), asigurându-se astfel, calitatea acestora în condiții de competitivitate.

24. În ceea ce privește pretinsa încălcare a prevederilor art. 1 alin. (3) din Constituție, potrivit căreia România este stat de drept și care consacră principiul separației puterilor în stat, președintele Camerei Deputaților arată că susținerea autorilor sesizării nu este întemeiată, întrucât, potrivit prevederilor art. 94 alin. (2) lit. f) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, în domeniul învățământului preuniversitar Ministerul Educației Naționale elaborează, evaluează, aprobă și achiziționează, după caz, manualele școlare și asigură finanțarea conform legii și, în acest sens, este singura autoritate cu competențe în domeniu. Prin urmare, singura autoritate a statului abilitată să adopte normele metodologice de aplicare a Legii manualului școlar este Ministerul Educației Naționale. De asemenea, potrivit aceleiași temeii legal, ministrului educației naționale îi revine atribuția de a adopta procedura evaluării manuscriselor autorilor/coautorilor manualelor școlare supuse evaluării calității, potrivit prevederilor art. 4 alin. (2) din legea criticată pentru neconstituționalitate, precum și reglementarea plății evaluatorilor, conform alin. (7) al aceleiași articol.

25. Având în vedere considerentele expuse, președintele Camerei Deputaților consideră obiecția de neconstituționalitate ca neîntemeiată și propune respingerea acesteia ca atare.

26. **Președintele Senatului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la obiecțiile de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând obiecția de neconstituționalitate, punctul de vedere al președintelui Camerei Deputaților, raportul judecătorului-raportor, dispozițiile Legii manualului școlar, precum și prevederile Constituției, reține următoarele:

27. Actul de sesizare în Dosarul Curții Constituționale nr. 827A/2018 are ca obiect al criticilor de neconstituționalitate dispozițiile Legii manualului școlar, în ansamblul său, precum și a dispozițiilor art. 1—11 din cuprinsul legii, în special.

28. Autorii sesizării susțin că dispozițiile criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (3) și (5), art. 11 alin. (1), art. 45, art. 53, art. 61 alin. (2), art. 75 alin. (1), art. 135 alin. (1) și (2) și ale art. 148.

29. În vederea soluționării prezentei sesizări, Curtea procedează, mai întâi, la **verificarea admisibilității acesteia**. Analiza îndeplinirii condițiilor de admisibilitate a sesizării trebuie realizată prin raportare la art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, potrivit căruia „*Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității legilor înainte de promulgarea acestora, la sesizarea Președintelui României, a unuia dintre președinții celor două Camere, a Guvernului, a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Avocatului Poporului, a unui număr de cel puțin 50 de deputați sau de cel puțin 25 de senatori.*” Astfel, se constată că actul supus controlului de constituționalitate este o lege adoptată de Parlamentul României, sesizările fiind formulate de un număr de 27 de senatori aparținând grupurilor parlamentare al Partidului Național Liberal și al Uniunii Salvați România, subiect de drept care întrunește, potrivit dispozițiilor legale, calitatea de titular al sesizării Curții Constituționale cu obiecția de neconstituționalitate.

30. Analiza îndeplinirii condițiilor de admisibilitate a sesizării trebuie realizată și prin raportare la art. 15 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, potrivit căruia „*În vederea exercitării dreptului de sesizare a Curții Constituționale, cu 5 zile înainte de a fi trimisă spre promulgare, legea se comunică Guvernului, Înaltei Curți de Casație și Justiție, precum și Avocatului Poporului și se depune la secretarul general al Camerei Deputaților și la cel al Senatului. În cazul în care legea a fost adoptată cu procedură de urgență, termenul este de două zile.*” Cu privire la acest aspect se constată că Legea manualului școlar a fost adoptată, în procedură de urgență, de Senat, Cameră decizională, în data de 22 mai 2018 și a fost depusă la secretarul general pentru exercitarea dreptului de sesizare cu privire la neconstituționalitatea legii, în data de 29 mai 2018, și trimisă spre promulgare în data de 31 mai 2018. Sesizarea formulată de 27 de senatori aparținând grupurilor parlamentare al Partidului Național Liberal și al Uniunii Salvați România a fost înregistrată la Curtea Constituțională în data de 31 mai 2018. Termenele reglementate prin art. 133 alin. (3) din Regulamentul Camerei Deputaților, art. 56 alin. (1) din Regulamentul activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului, respectiv art. 15 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 sunt „termene care privesc desfășurarea raporturilor constituționale dintre autoritățile publice și, prin urmare, în măsura în care nu se prevede altfel în mod expres, nu se calculează pe zile libere” (Decizia nr. 233 din 20 decembrie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 638 din 28 decembrie 1999). În consecință, nu sunt aplicabile în această procedură dispozițiile art. 181 alin. (1) pct. 2 din Codul de procedură civilă, potrivit căreia, când termenul se socotește pe zile, nu intră în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua când acesta se împlinește, întrucât dreptul public este supus regulii în virtutea căreia termenele se calculează pe zile calendaristice, în sensul că se include în termen și ziua în care acesta începe să curgă și ziua când se împlinește (Decizia nr. 89 din 26 ianuarie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 115 din 19 februarie 2010). Așa fiind, Curtea constată că sesizarea a fost formulată în afara termenului de 2 zile prevăzut de art. 15 alin. (2) din Legea nr. 47/1992. Având în vedere, însă, că sesizarea Curții s-a realizat înainte de promulgarea legii, în interiorul termenului de 20 de zile, prevăzut de art. 77 alin. (1) din Constituție, sesizarea astfel formulată este admisibilă și constituie temeiul constituțional *sui generis* al întreruperii termenului de promulgare.

31. Prin urmare, Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție și ale art. 1, 10, 15, 16 și 18 din Legea nr. 47/1992, să se pronunțe asupra constituționalității prevederilor legale criticate.

32. Proiectul de lege a manualului școlar a fost inițiat de Guvernul României și înaintat Camerei Deputaților, în calitate de primă Cameră sesizată, la data de 7 martie 2018. Inițiativa legislativă este justificată în Expunerea de motive de necesitatea ca, în procesul asigurării manualelor școlare noi, Ministerul Educației Naționale să finanțeze achiziția de manuale școlare, respectând termenele legale pentru derularea etapelor licitațiilor. În prezent, statul plătește, prin Ministerul Educației Naționale, manualele școlare, dar nu are și drepturile de publicare, nefiind proprietarul manuscriselor sau al produselor informatice aferente. Acestea rămân ale editorilor, astfel că orice modificare la manual se poate realiza doar cu acordul lor. În acest context, „licitațiile de manuale școlare noi sunt mult întârziate din cauza posibilității neîngrădite de contestare repetată a diferitelor etape în derularea procedurii. Atât timp cât manualele școlare nu sunt considerate un bun de interes public, se riscă reiterarea anuală a aceluiași probleme”.

33. Se arată, printre altele, că „Legea manualului școlar contribuie în mod eficient la îndeplinirea unui obiectiv de securitate națională, și anume dezvoltarea consolidată, durabilă și adaptată schimbărilor sociale ale marilor sisteme publice (sănătate, educație, protecție socială), diminuând unul dintre riscurile identificate în Strategia Națională de Apărare a Țării, și anume cel al deficiențelor din sistemul național de educație”. Așa fiind, „întrucât eficientizarea demersului didactic și creșterea calității actului educațional din învățământul preuniversitar se fac și prin continuarea programului de modernizare a manualelor școlare și adaptarea acestora la realitățile societății informaționale, este imperios necesar ca manualele școlare să fie considerate bunuri de interes public”. Ca bun de interes public, destinat funcționării unui serviciu public, respectiv sistemul de educație, „manualul școlar este achiziționat din fonduri provenite de la bugetul de stat respectând principiul eficienței, în baza căruia se urmărește obținerea de rezultate educaționale maxime prin gestionarea resurselor existente.”

34. Inițiativa legislativă a primit Avizul Consiliului Legislativ nr. 1.072, adoptat la data de 8 decembrie 2017, prin care această autoritate a avizat favorabil inițiativa, cu unele observații punctuale: „Referitor la categoria de lege a proiectului supus avizării, semnalăm că, la art. 10, se face o derogare de la Legea nr. 8/1996, act adoptat ca lege organică, fără a se preciza în mod expres care sunt dispozițiile de la care se face derogarea. Astfel, dacă prevederile de la care urmează a se face derogarea au caracter organic, prezentul proiect se încadrează în categoria legilor organice, iar în situația în care respectivele prevederi au un caracter ordinar, actualul proiect face parte din categoria legilor ordinare. În aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul”.

35. Proiectul de lege a fost aprobat de Camera Deputaților, în data de 28 martie 2018, și trimis spre Camera decizională. La 22 mai 2018, Senatul României, în temeiul art. 75 și art. 76 alin. (1) din Constituție, a adoptat legea, și a trimis-o spre promulgare Președintelui României, în data de 31 mai 2018.

36. În termenul constituțional, un număr de 27 de senatori aparținând grupurilor parlamentare ale Partidului Național Liberal și Uniunii Salvați România a formulat obiecția de neconstituționalitate care formează obiectul prezentului dosar.

37. Autorii obiecției susțin că Legea manualului școlar este neconstituțională, întrucât, fiind adoptată în regim de lege organică, încalcă principiul bicameralismului funcțional consacrat de art. 64 alin. (1) din Constituție, fiind dezbătută și adoptată cu încălcarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Constituție.

38. Referitor la obiectul de reglementare al legii supuse controlului, Curtea observă că Legea fundamentală nu cuprinde dispoziții exprese și nici nu impune reglementarea regimului juridic al manualului școlar prin norme de natura legii organice.

Conținutul normativ al legii vizează definirea unor noțiuni, precum manual școlar, manual școlar de bază, manual Braille, bun de interes public etc., principiile pe care se fundamentează regimul manualului școlar, procedura de evaluare a manualelor școlare, condițiile în care sunt elaborate/reeditate manualele, precum și competența Ministerului Educației Naționale de a adopta normele metodologice de aplicare a legii.

39. Pe de altă parte, domeniul legilor organice este foarte clar delimitat prin textul Constituției, art. 73 alin. (3) fiind de strictă interpretare (Decizia nr. 53 din 18 mai 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 312 din 9 noiembrie 1994), astfel încât legiuitorul va adopta legi organice numai în acele domenii. Curtea, spre exemplu, prin Decizia nr. 88 din 2 iunie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 207 din 3 iunie 1998, Decizia nr. 548 din 15 mai 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 495 din 2 iulie 2008, sau Decizia nr. 786 din 13 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 400 din 12 iunie 2009, a stabilit că „este posibil ca o lege organică să cuprindă, din motive de politică legislativă, și norme de natura legii ordinare, dar fără ca aceste norme să capete natură de lege organică, întrucât, altfel, s-ar extinde domeniile rezervate de Constituție legii organice. De aceea, printr-o lege ordinară se pot modifica dispoziții dintr-o lege organică, dacă acestea nu conțin norme de natura legii organice, întrucât se referă la aspecte care nu sunt în directă legătură cu domeniul de reglementare al legii organice. În consecință, criteriul material este cel definitoriu pentru a analiza apartenența sau nu a unei reglementări la categoria legilor ordinare sau organice”.

40. În cauza de față, Curtea constată că **legea supusă controlului de constituționalitate, respectiv Legea manualului școlar, este o lege cu caracter ordinar, îndeplinind cerința criteriului material**, întrucât conține norme care nu se încadrează în ipotezele prevăzute expres de art. 73 alin. (3) din Constituție, normă de strictă interpretare și aplicare. *Regimul manualului școlar, ca bun de interes public, nu se poate fi circumscris domeniului prevăzut la art. 73 alin. (3) lit. n) — organizarea generală a învățământului*, care vizează cadrul legal pentru exercitarea, sub autoritatea statului român, a dreptului fundamental la învățătură, respectiv reglementarea normelor care privesc structura, funcțiile, organizarea și funcționarea sistemului național de învățământ de stat, particular și confesional. **Legea supusă controlului de constituționalitate are ca obiect de reglementare un element conex învățământului preuniversitar, și anume instrumentul de lucru al elevului, care reflectă programa școlară aferentă disciplinelor/modulelor de pregătire din curriculumul național, nicidecum organizarea generală a învățământului**. Regimul manualului școlar nu poate fi subsumat nici art. 73 alin. (3) lit. t) din Constituție, printre „celelalte domenii pentru care în Constituție se prevede adoptarea de legi organice”, care sunt stabilite expres, la art. 31 alin. (5), art. 40 alin. (3), art. 55 alin. (2), art. 58 alin. (3), art. 79 alin. (2), art. 102 alin. (3), art. 105 alin. (2), art. 117 alin. (3), art. 118 alin. (2) și (3), art. 120 alin. (2), art. 126 alin. (4) și (5) și art. 142 alin. (5) din Constituție (a se vedea în acest sens și Decizia nr. 1.150 din 6 noiembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 832 din data de 10 decembrie 2008).

41. Cu toate acestea, Legea manualului școlar, astfel cum rezultă din mențiunea finală a acesteia, care atestă că „legea a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată”, a fost adoptată cu majoritatea cerută de Constituție pentru o lege organică.

42. Curtea, în jurisprudența sa (de exemplu, Decizia nr. 392 din 2 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României,

Partea I, nr. 667 din 11 septembrie 2014), a statuat că ori de câte ori o lege derogă de la o lege organică, ea trebuie calificată ca fiind organică, întrucât intervine tot în domeniul rezervat legii organice. Mai mult, având în vedere decizia mai sus citată, se poate concluziona în sensul că legiuitorul constituent a stabilit, în mod indirect, în cuprinsul conținutului normativ al art. 73 alin. (3) din Constituție, că reglementările derogatorii sau speciale de la cea generală în materie trebuie și ele adoptate, la rândul lor, tot printr-o lege din aceeași categorie. Altfel spus, Curtea a reținut că dispozițiile unei legi organice nu pot fi modificate decât prin norme cu aceeași forță juridică. De asemenea, Curtea a reținut că modificarea poate fi operată și prin norme cu caracter ordinar, dacă dispozițiile modificate nu conțin norme de natura legii organice, ci se referă la aspecte care nu sunt în directă legătură cu domeniul de reglementare al legii organice. În consecință, ceea ce este definitoriu pentru a delimita cele două categorii de legi este criteriul material al legii, respectiv conținutul său normativ (a se vedea și Decizia nr. 53 din 18 mai 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 312 din 9 noiembrie 1994, Decizia nr. 88 din 2 iunie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 207 din 3 iunie 1998, și Decizia nr. 442 din 10 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 526 din 15 iulie 2015).

43. Analizând Legea manualului școlar, Curtea constată că aceasta, potrivit Avizului Consiliului Legislativ nr. 1.072 din 8 decembrie 2017, s-ar fi încadrat în categoria legilor organice numai dacă art. 10, care, în forma inițiată de Guvern, stipula o derogare de la Legea nr. 8/1996, act adoptat ca lege organică, ar fi derogat de la norme cu caracter organic din cuprinsul respectivei legi. **Or, în condițiile în care norma nu preciza în mod expres care sunt dispozițiile de la care se face derogarea și, mai mult, în procedura parlamentară de legiferare, dispozițiile art. 10 au fost modificate, în sensul eliminării sintagmei „prin derogare de la dispozițiile Legii nr. 8/1996”, rezultă că legea nu mai conține derogări de la norme cu caracter organic, întregul act normativ făcând parte din categoria legilor ordinare.**

44. Prin urmare, Curtea constată că **Legea manualului școlar**, fiind adoptată cu majoritatea absolută, respectiv cu votul majorității membrilor fiecărei Camere, în temeiul art. 76 alin. (1), **încalcă procedura constituțională de adoptare a legilor ordinare, care prevede la art. 76 alin. (2) din Constituție**, majoritatea simplă, respectiv votul membrilor prezenți din fiecare Cameră. **Întrucât criteriul formal** (majoritatea cerută de Constituție pentru adoptarea în mod valid a unei legi) **este subsecvent îndeplinirii criteriului material pentru**

48. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 146 lit. a) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 11 alin. (1) lit. A.a), al art. 15 alin. (1) și al art. 18 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite obiecția de neconstituționalitate formulată de un număr de 27 de senatori aparținând grupurilor parlamentare ale Partidului Național Liberal și Uniunii Salvați România și constată că Legea manualului școlar este neconstituțională, în ansamblul său. Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică președinților celor două Camere ale Parlamentului, prim-ministrului și Președintelui României și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 18 iulie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent-șef,
Mihaela Senia Costinescu

circumscrierea legii în categoria organică sau ordinară, Curtea constată că, prin nerespectarea procedurii de vot, legiuitorul adăugă domeniului organic noii materii de reglementare, împrejurare ce contravine art. 73 alin. (3) din Constituție, care, așa cum am precizat în prealabil, este de strictă și limitativă interpretare.

45. Mai mult, Curtea reține că, de regulă, stabilirea caracterului ordinar al legii are relevanță și cu privire la respectarea procedurii de adoptare a legilor, astfel cum aceasta este consacrată în Legea fundamentală. Astfel, **ordinea în care cele două Camere ale Parlamentului vor dezbate proiectul sau propunerea legislativă depinde și de caracterizarea legii ca organică sau ordinară, în funcție de această caracterizare urmând să fie determinată Camera competentă să adopte legea în calitate de primă Cameră sesizată, respectiv Camera decizională, în temeiul art. 75 alin. (1) din Constituție.** Așadar, calificarea inițială a legii ce urmează să fie adoptată, ca organică sau ordinară, are influență asupra procesului legislativ, determinând parcursul proiectului de lege sau al propunerii legislative (a se vedea Decizia nr. 89 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 13 aprilie 2017). În cazul de față, legea a fost considerată ca aparținând categoriei legilor organice, ceea ce a atras competența Camerei Deputaților, ca primă Cameră sesizată, și pe cea a Senatului de Cameră decizională.

46. Prin urmare, **greșita calificare a legii a determinat inversarea rolului celor două Camere ale Parlamentului, astfel că Legea manualului școlar încalcă și dispozițiile art. 75 din Constituție, potrivit cărora, în materia reglementată, Camera decizională este Camera Deputaților.**

47. Având în vedere constatarea viciilor de neconstituționalitate extrinsecă determinate de încălcarea dispozițiilor art. 73 alin. (3), art. 75 și art. 76 alin. (2) din Legea fundamentală, vicii care afectează actul normativ în ansamblul său, Curtea apreciază că nu mai este necesar să examineze și criticile de neconstituționalitate intrinsecă formulate de autorii obiecției de neconstituționalitate (a se vedea Decizia nr. 747 din 4 noiembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 922 din 11 decembrie 2015, paragraful 35, Decizia nr. 442 din 10 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 526 din 15 iulie 2015, paragraful 33, Decizia nr. 545 din 5 iulie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 638 din 25 iulie 2006, sau, *mutatis mutandis*, Decizia nr. 82 din 15 ianuarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 33 din 16 ianuarie 2009).

ACTE ALE CONSILIULUI DE MEDIERE

CONSILIUL DE MEDIERE

HOTĂRÂRE

privind modificarea anexei nr. 11 la Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului de mediere, aprobat prin Hotărârea Consiliului de mediere nr. 5/2007

În temeiul art. 17 alin. (2) și al art. 71 alin. (1) din Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul de mediere adoptă prezenta hotărâre.

Art. I. — Anexa nr. 11 la Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului de mediere, aprobat prin Hotărârea Consiliului de mediere nr. 5/2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 27 iulie 2007, cu modificările

și completările ulterioare, se modifică și se înlocuiește cu anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. II. — Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Consiliului de mediere,
Mugur Bogdan Mitroi

București, 29 iunie 2018.
Nr. 118.

ANEXĂ
(Anexa nr. 11 la regulament)

PROCEDURI DE ORGANIZARE a alegerilor membrilor Consiliului de mediere

CAPITOLUL I Dispoziții introductive

Art. 1. — (1) Consiliul de mediere este un organism autonom, cu personalitate juridică, de interes public, cu atribuții de reglementare și control în domeniul medierii.

(2) Consiliul de mediere este înființat în baza art. 17 alin. (1) din Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Consiliul de mediere este organizat și funcționează potrivit prevederilor Legii nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, cu modificările și completările ulterioare, Regulamentului de organizare și funcționare, aprobat prin Hotărârea Consiliului de mediere nr. 5/2007, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului de mediere*), precum și ale Statutului profesiei de mediator, aprobat prin Hotărârea Consiliului de mediere nr. 39/2015 (*Statutul profesiei de mediator*).

Art. 2. — (1) Consiliul de mediere este format din 9 (nouă) membri titulari și 3 (trei) membri supleanți, aleși prin vot direct și secret de către mediatorii autorizați cu drept de vot, înscrși în Tabloul mediatorilor, în condițiile prezentelor proceduri de organizare a alegerilor.

(2) Pot fi aleși în calitate de membri ai Consiliului de mediere numai mediatorii autorizați care dispun de cunoștințe teoretice și de experiență practică în domeniul medierii conform prevederilor art. 91 din Statutul profesiei de mediator.

(3) Alegerea membrilor Consiliului de mediere are loc în condițiile legii, Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului de mediere, ale Statutului profesiei de mediator și ale prezentelor proceduri de organizare a alegerilor (*proceduri*).

(4) Data alegerilor este stabilită de către Consiliul de mediere în maximum 6 (șase) luni de la declanșarea procedurii de organizare a alegerilor, în condițiile art. 20 lit. m¹) din Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 3. — Alegerea membrilor Consiliului de mediere se desfășoară cu respectarea următoarelor principii: principiul legalității, principiul nediscriminării, principiul imparțialității,

principiul cooperării, principiul prevenirii, principiul parteneriatului, principiul transparenței, principiul confidențialității, precum și principiul responsabilității.

CAPITOLUL II

Condiții de participare la alegeri a mediatorilor autorizați

Art. 4. — La alegeri pot participa, cu drept de vot, mediatorii care îndeplinesc următoarele condiții:

a) sunt înscrși în Tabloul mediatorilor autorizați — conform dispozițiilor art. 26 alin. (1) din Statutul profesiei de mediator, în ultima formă transmisă spre publicare în Monitorul Oficial al României, Partea I, conform Statutului profesiei de mediator, înainte de declanșarea alegerilor;

b) nu a intervenit nicio cauză de suspendare din exercitarea profesiei la data exercitării dreptului de vot;

c) nu este mediator inactiv în sensul art. 26 alin. (3) din Statutul profesiei de mediator.

Art. 5. — (1) Pentru a se putea întocmi în mod valabil lista mediatorilor autorizați activi cu drept de vot care participă la alegeri, Consiliul de mediere va întocmi și afișa Tabloul mediatorilor cu cel puțin 6 (șase) luni anterior datei alegerilor. Mediatorii autorizați activi cuprinși în secțiunea corespunzătoare a Tabloului mediatorilor și care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 4 sunt înscrși în lista mediatorilor cu drept de vot și pot vota pentru alegerea membrilor Consiliului de mediere. Lista se publică pe site-ul Consiliului de mediere în termen de 48 de ore de la publicarea Tabloului mediatorilor în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Mediatorii autorizați deveniți activi ulterior publicării Tabloului mediatorilor, conform alin. (1), mediatorii inactivi și care devin activi ulterior publicării Tabloului mediatorilor, conform alin. (1), și care îndeplinesc condițiile art. 4 sunt înscrși pe o listă suplimentară, listă ce va fi definitivată cu 60 de zile înainte de data alegerilor.

(3) Lista prevăzută la alin. (1) poate fi contestată în termen de 72 de ore de la data afișării pe site-ul Consiliului de mediere. Contestația listei menționate mai sus se efectuează în scris și se comunică pe adresa oficială a Consiliului de mediere —

contestatii@cmediere.ro — sau prin fax la numărul afișat pe site-ul oficial al Consiliului de mediere. După împlinirea termenului de 72 de ore lista rămâne definitivă.

(4) Lista prevăzută la alin. (2) poate fi contestată în termen de 72 de ore de la data afișării pe site-ul Consiliului de mediere. Contestația listei respective se efectuează în scris și se comunică pe adresa oficială a Consiliului de mediere — contestatii@cmediere.ro — sau prin fax la numărul afișat pe site-ul oficial al Consiliului de mediere. După împlinirea termenului de 72 de ore lista rămâne definitivă.

(5) Soluționarea contestațiilor se face de către Departamentul juridic din cadrul Secretariatului tehnic al Consiliului de mediere în termen de 3 (trei) zile calendaristice de la înregistrarea acestora. Modificările rezultate ca urmare a contestațiilor admise vor fi incluse în lista finală a mediatorilor cu drept de vot ce se publică în maximum 48 de ore de la soluționarea contestațiilor.

CAPITOLUL III

Condiții de depunere a candidaturii și procedura de validare a candidaturilor

Art. 6. — Pentru a fi aleși ca membri ai Consiliului de mediere, candidații trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute la art. 91 din Statutul profesiei de mediator și cele prevăzute la art. 2 și 4 din prezentele proceduri.

Art. 7. — Cererile de candidatură însoțite de actele doveditoare se depun personal, prin mandatar sau prin corespondență cu confirmare de primire, la sediul Consiliului de mediere, conform calendarului alegerilor.

Art. 8. — Dosarul de candidatură va cuprinde următoarele documente:

a) cererea de candidatură, conform modelului afișat pe site-ul oficial al Consiliului de mediere — în original, incluzând și declarația candidatului de respectare a prevederilor Codului de etică și deontologie profesională a mediatorilor;

b) declarația de intenție privind activitatea candidatului ca viitor membru al Consiliului de mediere — semnată, în original;

c) curriculum vitae, în format Europass cu fotografie — semnat de candidat, în original;

d) cazier judiciar al candidatului, în termen de valabilitate — în original;

e) certificat medical din care să rezulte starea de sănătate psihică;

f) codul de înregistrare fiscală a formei de exercitare a profesiei — copie certificată „conform cu originalul”;

g) dovada achitării taxei profesionale datorate până la 31 decembrie a anului anterior (2018) celui în care se organizează alegerile;

h) dovada că dispune de cunoștințe teoretice suplimentare formării inițiale, însumând minimum 80 de ore de cursuri de formare în domeniul rezolvării conflictelor, acoperind disciplinele din standardul de formare inițială a mediatorului, dintre care cel puțin 40 de ore de formare în mediere. Dovada se eliberează de către Consiliul de mediere, în urma unei evaluări efectuate de către o comisie/persoană specializată desemnată prin adoptarea unei hotărâri de către Consiliul de mediere, cu cel puțin 60 de zile înainte de data-limită a depunerii dosarelor de candidatură, la solicitarea candidatului;

i) dovada vechimii în profesie, conform dispozițiilor art. 91 lit. d) din Statutul profesiei de mediator, eliberată de către Consiliul de mediere, la solicitarea candidatului;

j) dovada efectuării unui număr de 20 de medieri conform dispozițiilor art. 91 lit. d) din Statutul profesiei de mediator care va fi făcută sub forma unei declarații pe propria răspundere, sub sancțiunea art. 327 din Codul penal privind falsul în declarații.

Art. 9. — (1) Cererile de candidatură însoțite de documentele menționate la art. 8 lit. a) vor fi înregistrate de către Secretariatul tehnic în Registrul de intrări al Consiliului de mediere.

(2) Candidatul sau mandatarul va primi confirmarea numărului de înregistrare a candidaturii în Registrul de intrări, cu menționarea documentelor depuse și a numărului de file ale dosarului. Pentru dosarele depuse prin corespondență, Consiliul de mediere va expedia confirmarea numărului de înregistrare a candidaturii la adresa indicată de către candidat.

(3) Secretariatul tehnic va publica pe site-ul Consiliului de mediere, în maximum 24 de ore de la înregistrare, numele mediatorilor care au depus cerere privind candidatura pentru calitatea de membru în consiliu, precum și documentele aferente, menționând „dosar complet” sau „dosar incomplet, lipsește (actul lipsă)”.

(4) Candidații publicați de către Secretariatul tehnic, cu dosarul de candidatură incomplet, pot depune documente în completarea dosarului, în termen de 48 de ore de la publicarea mențiunii „dosar incomplet”.

(5) În maximum 48 de ore de la expirarea termenului de depunere a cererilor de candidatură, Secretariatul tehnic întocmește un proces-verbal privind situația dosarelor depuse, în vederea predării către Comisia electorală a dosarelor de candidatură. Dosarele de candidatură sunt analizate de către Comisia electorală, iar cele găsite incomplete sau care nu au fost completate în termen sunt clasate prin proces-verbal, care va fi afișat pe site-ul consiliului. Împotriva soluției de clasare se poate face contestație în termen de 48 de ore de la afișare.

CAPITOLUL IV

Procedura de validare a candidaturilor (Comisia electorală)

Art. 10. — (1) Validarea candidaturilor se face de către Comisia electorală.

(2) Comisia electorală este constituită din 5 (cinci) membri și 2 (doi) supleanți, mediatorii autorizați cu drept de vot.

(3) Calitatea de membru al comisiei electorale este incompatibilă cu cea de candidat la funcția de membru în Consiliul de mediere, cu cea de membru în Consiliul de mediere în exercițiu și cu cea de angajat al Secretariatului tehnic al Consiliului de mediere.

(4) Propunerile pentru membri în Comisia electorală se formulează de către reprezentanții corpurilor profesionale ale mediatorilor din județe, conform modelului afișat pe site-ul oficial al Consiliului de mediere, timp de 5 (cinci) zile calendaristice, începând cu data publicării listei finale a mediatorilor cu drept de vot.

(5) Secretariatul tehnic al Consiliului de mediere va înregistra propunerile corpurilor profesionale ale mediatorilor din județe pentru membrii în Comisia electorală.

(6) Componenta Comisiei electorale se stabilește prin tragere la sorți în ședință extraordinară organizată de către Secretariatul tehnic al Consiliului de mediere și reprezentanții corpurilor profesionale ale mediatorilor din județe la o dată stabilită în acord cu Consiliul de mediere.

(7) Secretariatul Comisiei electorale este asigurat de către unul dintre angajații Secretariatului tehnic al Consiliului de mediere, nominalizat print-o decizie a președintelui Consiliului, acesta neavând calitatea de membru al comisiei.

Art. 11. — (1) Comisia electorală este constituită ca urmare a adoptării unei hotărâri de către Consiliul de mediere, prin care constată îndeplinirea procedurii, conform art. 10, și calendarului alegerilor.

(2) Membrii Comisiei electorale aleg președintele comisiei și stabilesc ulterior procedura de lucru în cadrul comisiei.

Art. 12. — După constituirea Comisiei electorale, Secretariatul tehnic al Consiliului de mediere va preda pe bază

de proces-verbal toate cererile de candidatură și documentele anexate acestora, însoțite fiecare de câte un referat semnat de către un reprezentant al acestuia și un consilier juridic.

Art. 13. — (1) Comisia electorală va decide asupra clasării dosarelor incomplete și asupra validării sau invalidării candidaturilor (din dosarele complete), în termen de 3 (trei) zile de la data constituirii sale.

(2) Competența Comisiei electorale în prima fază se rezumă la verificarea existenței documentației complete din dosarele de candidatură. După efectuarea acestor verificări Comisia electorală întocmește un proces-verbal de clasare pentru dosarele incomplete și un proces-verbal de situație privind dosarele complete.

(3) În cazul formulării de contestații împotriva soluției de clasare, dosarele în cauză se vor înainta către Comisia de contestații pe bază de proces-verbal semnat de către președinții comisiilor.

(4) În situația admiterii contestațiilor împotriva soluției de clasare, dosarul de candidatură va fi retrimis către Comisia electorală în vederea validării sau invalidării candidaturii, în termen de 48 de ore de la soluționarea contestației.

(5) Dosarele de candidatură se analizează în vederea validării sau invalidării candidaturii, după expirarea termenului de contestație privind soluția de clasare și după soluționarea contestației propriu-zise.

(6) În analiza dosarelor de candidatură, competența comisiei în vederea validării sau invalidării unor candidaturi se rezumă la verificarea existenței declarației prevăzute la art. 8 lit. j), fără a face evaluări pe conținutul acesteia.

(7) Decizia Comisiei electorale privind validarea sau invalidarea candidaturilor va fi semnată de către toți membrii săi și de către secretarul comisiei, cu precizarea votului și a eventualelor observații.

(8) Decizia Comisiei electorale se va comunica în maximum 24 de ore, prin afișare la sediul Consiliului de mediere și prin publicare pe site-ul propriu.

Art. 14. — Contestațiile împotriva deciziei Comisiei electorale se efectuează în scris și se vor depune la sediul Consiliului de mediere sau se vor transmite pe adresa oficială a Consiliului de mediere — contestatii@cmediere.ro — sau prin fax la numărul afișat pe site-ul oficial al Consiliului de mediere, în termen de 2 (două) zile lucrătoare.

CAPITOLUL V

Comisia de soluționare a contestațiilor

Art. 15. — (1) Comisia de soluționare a contestațiilor este constituită din 5 (cinci) membri și 2 (doi) supleanți, mediatorii autorizați activi.

(2) Calitatea de membru al Comisiei de soluționare a contestațiilor este incompatibilă cu cea de candidat la funcția de membru al Consiliului de mediere, angajat în Secretariatul tehnic al Consiliului, precum și cu cea de membru sau supleant în alte comisii constituite cu prilejul alegerilor aflate în desfășurare.

(3) Pot fi membri ai Comisiei de soluționare a contestațiilor doar mediatorii care au drept de vot.

(4) Propunerile pentru membrii în Comisia de soluționare a contestațiilor se formulează de către corpurile profesionale ale mediatorilor din județe conform modelului afișat pe site-ul oficial al Consiliului de mediere, timp de 5 (cinci) zile calendaristice începând cu publicarea listei finale a mediatorilor cu drept de vot.

(5) Secretariatul tehnic al Consiliului de mediere va înregistra propunerile pentru membri în Comisia de soluționare a contestațiilor.

(6) Componenta Comisiei de soluționare a contestațiilor se stabilește prin tragere la sorți în ședință extraordinară organizată de către Secretariatul tehnic al Consiliului de mediere și

reprezentanții corpurilor profesionale ale mediatorilor din județe la o dată stabilită în acord cu Consiliul de mediere.

(7) Secretariatul comisiei este asigurat prin unul dintre angajații Secretariatului tehnic din departamentul juridic, acesta din urmă neavând calitatea de membru al comisiei.

Art. 16. — (1) Comisia de soluționare a contestațiilor este constituită ca urmare a adoptării unei hotărâri de către Consiliul de mediere prin care constată îndeplinirea procedurii, conform art. 15, și calendarului alegerilor.

(2) Membrii Comisiei electorale aleg președintele comisiei și stabilesc ulterior procedura de lucru în cadrul comisiei.

Art. 17. — (1) În vederea soluționării contestațiilor, Comisia de soluționare a contestațiilor va primi pe bază de proces-verbal, semnat de către președinții comisiilor, dosarele de candidatură de la Comisia electorală, împreună cu contestația și documentația elaborată de către Comisia electorală.

(2) Comisia de soluționare a contestațiilor va decide asupra acestora în termen de 2 (două) zile de la data expirării termenului de depunere a contestațiilor.

(3) Decizia Comisiei de soluționare a contestațiilor se comunică în maximum 24 de ore prin afișare la sediul Consiliului de mediere și prin publicare pe site-ul Consiliului de mediere.

(4) Pentru cazul în care contestațiile sunt admise, dosarele se vor returna imediat după emiterea deciziei Comisiei electorale pe bază de proces-verbal.

Art. 18. — (1) Lista finală a candidaților pentru calitatea de membru al Consiliului de mediere se afișează în maximum 24 de ore de la soluționarea contestațiilor, prin afișare la sediul Consiliului de mediere și pe site-ul acestuia.

(2) În interiorul aceluiași termen se publică pe site-ul Consiliului de mediere declarațiile de intenție și descrierea competențelor și a experienței practice pentru îndeplinirea atribuțiilor prevăzute de art. 20 din Legea nr. 192/2006, depuse de către fiecare candidat împreună cu cererea de candidatură, precum și curriculum vitae al fiecărui mediator care candidează pentru calitatea de membru al Consiliului de mediere.

CAPITOLUL VI

Buletinele de vot

Art. 19. — (1) Alegerea membrilor Consiliului de mediere se face pe baza votului exprimat direct și secret, prin completarea unui singur buletin de vot pentru fiecare vot exprimat, depus în urnă. Urnele de vot se amplasează la locațiile stabilite ca urmare a adoptării unei hotărâri în acest sens de către Consiliul de mediere.

(2) Organele de conducere ale fiecărui corp profesional al mediatorilor din județ sunt responsabile de asigurarea desfășurării în bune condiții a procesului de vot, conform instrucțiunilor ce vor fi stabilite de către Consiliul de mediere prin adoptarea unei hotărâri. În situația în care unul dintre membrii organelor de conducere ale respectivului corp profesional are calitatea de candidat sau se află în imposibilitate obiectivă de a asigura prezența pe parcursul derulării procedurii de colectare a buletinelor de vot, acesta va fi înlocuit de către un mediator cu drept de vot desemnat de către corpul profesional al mediatorilor din județ, cu informarea Consiliului de mediere.

(3) Fiecare mediator înscris pe lista de votanți are dreptul să își exprime votul pe un singur buletin de vot, pentru minimum un candidat și maximum nouă candidați pentru fiecare tur de alegeri.

(4) Buletinele de vot se tipăresc înainte de data alegerilor și conțin numele tuturor candidaților validați de Comisia electorală, în ordine alfabetică.

(5) Buletinele de vot se tipăresc în număr egal cu cel al mediatorilor cu drept de vot conform listei finale, la care se adaugă o marjă de 5% pentru a acoperi eventualele situații de forță majoră, și sunt înseriate.

(6) Votul se consideră valabil exprimat dacă au fost exprimate maximum nouă opțiuni, prin încercuirea numărului înscris în dreptul candidatului sau candidaților înregistrați oficial prin tipărire în buletinul de vot.

(7) Votul nu este valabil exprimat dacă au fost exprimate mai mult de 9 (nouă) opțiuni pe un buletin de vot sau alte opțiuni decât cele tipărite inițial în forma oficială a buletinului de vot.

(8) Votul nu este valabil dacă a fost exprimat pe un alt buletin de vot decât cel tipărit conform alin. (3) și (4).

(9) Pentru confirmarea exprimării votului direct și secret la urnă, fiecare mediator care și-a exprimat votul va semna în lista de votanți și va aplica ștampila formei de exercitare a profesiei alături de semnătură.

(10) Orice înscrisuri pe buletinul de vot ce pot conduce la identificarea persoanei care și-a exprimat votul atrag anularea respectivului buletin de vot.

(11) Buletinul de vot este realizat de asemenea manieră încât să nu poată fi desfăcut și nici falsificat, sens în care Consiliul de mediere va stabili prin hotărâre modelul de buletin de vot cu toate semnele distinctive care să asigure securitatea acestuia.

(12) După tipărire, Secretariatul tehnic predă Comisiei electorale buletinele de vot pe bază de proces-verbal în numărul exact de exemplare conform alin. (5), în vederea numărării, aplicării elementelor de siguranță, grupării în pachete de 50 de bucăți sau fracții. La procedurile de predare-primire participă și Comisia de monitorizare.

CAPITOLUL VII

Procedura de alegere și validare a membrilor Consiliului de mediere (Comisia de validare a voturilor)

Art. 20. — (1) Comisia de validare a voturilor se constituie înainte de începerea procesului de votare și este formată din 5 (cinci) membri și 2 (doi) supleanți, la propunerea corpurilor profesionale ale mediatorilor din județe, prin depunerea propunerilor conform modelului afișat pe site-ul oficial al Consiliului de mediere.

(2) Propunerile pentru membrii în Comisia de validare a voturilor se formulează de către reprezentanții corpurilor profesionale ale mediatorilor din județe, conform modelului afișat pe site-ul oficial al Consiliului de mediere, timp de 5 (cinci) zile calendaristice, începând cu data publicării listei finale a mediatorilor cu drept de vot.

(3) Secretariatul tehnic al Consiliului de mediere va înregistra propunerile corpurilor profesionale ale mediatorilor din județe pentru membrii în Comisia de validare a voturilor.

(4) Componenta Comisiei de validare a voturilor se stabilește prin tragere la sorți în ședință extraordinară organizată de către Secretariatul tehnic al Consiliului de mediere și reprezentanții corpurilor profesionale ale mediatorilor din județe, la o dată stabilită în acord cu Consiliul de mediere.

(5) Comisia de validare a voturilor se constituie ca urmare a adoptării unei hotărâri de către Consiliul de mediere în exercițiu, prin constatarea respectării procedurii prevăzute la alin. (2), conform calendarului alegerilor.

(6) Înainte de începerea activității, Comisia de validare a voturilor își alege un președinte care coordonează activitatea comisiei.

(7) Comisia de validare a voturilor este asistată de către două persoane din Secretariatul tehnic al Consiliului de mediere, care nu au drept de vot în cadrul comisiei.

(8) Comisia de validare preia, în vederea numărării voturilor exprimate, urnele sigilate de la Comisia electorală, pe bază de proces-verbal. Urnele cu buletine de vot nu se vor deschide decât după ce au fost recepționate în totalitate.

(9) Desigilarea se face pentru toate urnele de vot înainte de procedura de numărătoare; buletinele de vot vor fi analizate fără a fi deschise pentru a verifica dacă corespund din punctul de

vedere al condițiilor de securitate (elementele distinctive care asigură securitatea buletinului de vot) și de formă (existența semnăturii mediatorului votant și a ștampilei formei de exercitare a profesiei menționate în Tabloul mediatorilor). Buletinele de vot necorespunzătoare sunt declarate nevalide și vor fi anulate fără a fi deschise, pe motivul lipsei elementelor de securizare. Buletinele astfel anulate sunt introduse într-o urnă special amenajată care va fi sigilată și depusă în spațiul securizat și monitorizat amenajat la sediul Consiliului de mediere. Pentru aceste buletine de vot se va întocmi un proces-verbal care consemnează numărul total al acestora.

(10) Buletinelor de vot valide din punctul de vedere al elementelor de securitate li se îndepărtează partea detașabilă. Partea detașabilă și buletinele de vot propriu-zise se introduc în urne speciale. Urna privind părțile detașabile va fi sigilată de către comisie și depusă în spațiul securizat și monitorizat amenajat la sediul Consiliului de mediere. Pentru aceste părți detașabile ale buletinelor de vot se va întocmi un proces-verbal în care se consemnează numărul total al acestora.

(11) După operațiunile de la alin. (9) și (10), comisia poate recurge la deschiderea urnei care conține buletinele de vot propriu-zise și la deschiderea buletinelor de vot, la numărarea și validarea voturilor. În cazul în care perioada de timp alocată în vederea operațiunilor descrise mai sus este insuficientă, comisia poate decide prelungirea programului de lucru sau amânarea continuării procesului de deschidere, numărare și validare a voturilor pentru ziua imediat următoare. În acest din urmă caz, comisia va întocmi un proces-verbal cu rezultatul parțial al numărării și validării, ce va fi semnat de către toți membrii comisiei. Buletinele de vot rămase nedeschise vor fi reintroduse în urna specială, ce va fi resigilată și semnată de către fiecare membru al comisiei și depusă în spațiul special amenajat și securizat din cadrul Consiliului de mediere. Pentru a proceda astfel, comisia este obligată să numere și să valideze toate buletinele de vot deschise până la momentul luării deciziei de întrerupere a procesului de numărare și validare. La reluarea lucrărilor, comisia verifică integritatea urnei, o deschide, numără buletinele de vot existente în urnă, verifică corespondența acestui număr cu numărul indicat în procesul-verbal încheiat în ziua anterioară și apoi continuă formalitățile conform prezentelor proceduri.

(12) Președintele Comisiei de validare a voturilor anunță public rezultatul votului prin publicare pe site-ul Consiliului de mediere și prin transmiterea pe newsletter.

(13) Comisia de validare a voturilor întocmește un proces-verbal de activitate și îl depune sub semnătură la Comisia electorală.

(14) Contestațiile referitoare la vot se depun în maximum 24 de ore la Consiliul de mediere, iar soluționarea acestora se face în maximum 24 de ore de către Comisia de soluționare a contestațiilor.

(15) Corpurile profesionale ale mediatorilor din județe care au candidați înscrși pe buletinele de vot pot desemna și câte un observator din partea fiecăruia, care participă la deschiderea urnelor și validarea voturilor.

(16) Calitatea de membru în Comisia de validare a voturilor, precum și cea de observator sunt incompatibile cu cea de candidat și membru în Consiliul de mediere, precum și cu cea de membru în alte comisii prevăzute de prezentele proceduri.

(17) Comisia își elaborează proceduri proprii având la bază dispozițiile prezentelor proceduri.

Art. 21. — (1) Organele de conducere ale corpurilor profesionale ale mediatorilor din județe (reprezentanții) au atribuții de organizare și desfășurare a procesului de vot în fiecare județ.

(2) Responsabilii vor fi nominalizați ca urmare a adoptării unei hotărâri de către Consiliul de mediere.

(3) După nominalizare, persoanele desemnate vor fi instruite cu privire la desfășurarea procedurii de organizare a procesului de vot în fiecare județ.

(4) Reprezentanții corpurilor profesionale ale mediatorilor din județe sunt obligați să respecte instrucțiunile pentru organizarea și desfășurarea alegerilor și calendarul alegerilor, care au fost adoptate prin hotărârea Consiliului de mediere.

(5) Reprezentanții corpurilor profesionale ale mediatorilor din județe au atribuții privind organizarea spațiului unde va avea loc procesul de vot și vor înainta către Consiliul de mediere o informare privind spațiul identificat în vederea emiterii hotărârii privind locațiile unde mediatorii își vor exercita dreptul la vot.

(6) Reprezentanții corpurilor profesionale ale mediatorilor din județe preiau urnele, buletinele de vot, ștampila de control și procesele-verbale transmise de către Comisia electorală și asigură integritatea și securitatea acestora până în ziua votului inclusiv.

(7) În ziua votului, pun la dispoziție materialele primite și supraveghează exercitarea votului direct și secret de către mediatorii cu drept de vot.

(8) După încheierea votului, expediază către Comisia electorală procesele-verbale, urnele integre și sigilate, buletinele de vot nefolosite și ștampila de control.

(9) Instrucțiunile detaliate privind atribuțiile specifice ale reprezentanților corpurilor profesionale ale mediatorilor din județe în cadrul desfășurării procesului electoral vor fi stabilite pentru o practică unitară prin hotărâre a Consiliului de mediere.

Art. 22. — (1) Votul se exprimă secret, o singură dată, prin completarea unui singur buletin de vot.

(2) Voturile exprimate sunt validate și numărate de către Comisia de validare a voturilor, care va anunța public numărul de voturi obținute de către fiecare candidat, după întocmirea procesului-verbal în care se consemnează rezultatul votului în ordine descrescătoare a voturilor obținute.

(3) Procesul-verbal precizat la alin (2) se va afișa și pe site-ul Consiliului de mediere.

Art. 23. — (1) Comisia electorală își elaborează proceduri proprii având la bază dispozițiile prezentelor proceduri.

(2) Pe parcursul procesului electoral, Comisia electorală are următoarele atribuții: de analiză și decizie asupra dosarelor de candidatură, așa cum este prevăzut în prezentele proceduri, de gestionare și înseriere cu semne distinctive, de securitate a buletinelor de vot, de numărare și grupare în pachete de câte 50 de buletine, la care se adaugă câte un pachet corespunzător fracției reprezentate de restul împărțirii numărului de mediatori aferent fiecărui corp profesional al mediatorilor din județe din lista finală cu drept de vot, la care se adaugă un procent de 5%, de expediere a buletinelor și a ștampilelor de control, a urnelor, a proceselor-verbale necompletate, către reprezentanții corpurilor profesionale ale mediatorilor din județe responsabili.

(3) Comisia electorală va primi și îndosaria procesele-verbale transmise de către reprezentanții corpurilor profesionale ale mediatorilor din județe imediat după încheierea exercitării dreptului la vot al tuturor mediatorilor și va recepționa în original documentele transmise, buletinele de vot nefolosite, urnele de vot sigilate purtând semnăturile reprezentanților corpurilor profesionale ale mediatorilor din județe, precum și ștampila de control.

(4) Comisia electorală constată prin proces-verbal integritatea urnelor de vot și le predă în ordinea recepționării Comisiei de validare, în vederea numărării voturilor și validării acestora.

(5) Ștampilele de control sunt securizate prin depunerea într-o urnă sigilată de către Comisia electorală și depuse în vederea asigurării securității în spațiul special amenajat și monitorizat din cadrul Consiliului de mediere.

(6) Comisia electorală verifică concordanța dintre procesele-verbale transmise de către reprezentanții corpurilor profesionale ale mediatorilor din județe și numărul de buletine de vot neutilizate, inclusiv integritatea pachetelor de buletine de vot neutilizate. În situația în care Comisia electorală constată neconcordanțe între datele din procesele-verbale și numărul de buletine de vot neutilizate, va solicita clarificări din partea reprezentanților corpurilor profesionale ale mediatorilor din județe, urmând să consemneze în documentul final al alegerilor aspectele relevante în legătură cu posibilele incidente.

(7) Buletinele de vot neutilizate, introduse într-o urnă sigilată de către Comisia electorală, vor fi depuse în vederea asigurării securității în spațiul special amenajat și monitorizat din cadrul Consiliului de mediere.

(8) După finalizarea procesului de numărare și validare a voturilor și după soluționarea contestațiilor, Comisia electorală va preda spre arhivare Secretariatului tehnic al Consiliului de mediere urnele conținând ștampilele de control și buletinele de vot neutilizate.

(9) Comisia electorală poate fi sesizată de către reprezentanții corpurilor profesionale ale mediatorilor din județe în urma incidentelor apărute în teritoriu în legătură cu desfășurarea procesului de vot și va lua decizii în vederea desfășurării în bune condiții a exercitării dreptului de vot în concordanță cu prevederile normelor incidente.

(10) Comisia electorală va analiza modul în care s-au desfășurat alegerile și va întocmi un referat în care va prezenta etapele desfășurării alegerilor, însoțit de documentele justificative depuse de către toate comisiile constituite cu prilejul alegerilor.

(11) Primii nouă candidați care au obținut cel mai mare număr de voturi, dar nu mai puțin de 5% din numărul voturilor valabil exprimate, conform procesului-verbal întocmit de către Comisia de validare a voturilor, sunt declarați de aceasta ca fiind aleși pentru calitatea de membru al Consiliului de mediere, în conformitate cu dispozițiile art. 17 alin. (3) din Legea nr. 192/2006, cu modificările și completările ulterioare.

(12) Următorii trei candidați, în ordinea descrescătoare a numărului de voturi obținute, dar nu mai puțin de 5% din numărul total de voturi valabil exprimate, sunt declarați de către Comisia electorală ca fiind aleși membri supleanți ai Consiliului de mediere.

(13) Lista membrilor și a membrilor supleanți rezultată în urma votului exprimat, conform procesului-verbal, este transmisă Consiliului de mediere spre publicare.

(14) Consiliul de mediere ia act de rezultatul alegerilor, publică pe site-ul propriu rezultatul alegerilor transmis de către Comisia electorală și anunță data ședinței de constituire a noului Consiliu de mediere.

(15) Mandatul noului Consiliu de mediere va începe conform dispozițiilor Legii nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, cu modificările și completările ulterioare, ale Statutului profesiei de mediator și ale Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului de mediere.

Art. 24.— (1) În situația în care nu sunt întrunite cumulativ condițiile prevăzute de art. 22, care să asigure constituirea legală a noului Consiliu de mediere, respectiv 9 (nouă) membri titulari și 3 (trei) membri supleanți, care au obținut un număr de voturi mai mare sau cel puțin egal cu 5% din totalul de voturi valabil exprimate, se va organiza un nou tur de alegeri în condițiile prevăzute de prezentele proceduri, până la completarea componenței legale a Consiliului de mediere.

(2) Organizarea următorului tur de alegeri va începe în maximum 15 zile, pentru care se vor tipări noi buletine de vot în condițiile prezentelor proceduri de organizare a alegerilor, pe care se vor înscrie doar candidații care nu au fost validați după turul anterior de alegeri.

(3) După ce a avut loc un prim tur de alegeri nu se mai pot depune noi candidaturi.

(4) Rezultatul noului tur de alegeri completează lista anterioară fără să modifice ordinea anterioară a ocupării locurilor de membru în Consiliul de mediere.

(5) Comisiile deja constituite rămân în activitate.

CAPITOLUL VIII Monitorizarea alegerilor

Art. 25. — (1) Cu minimum 10 zile înainte de tipărirea buletinelor de vot se constituie Comisia de monitorizare a alegerilor.

(2) Componenta Comisiei de monitorizare se stabilește prin tragere la sorți în ședință extraordinară organizată de către Secretariatul tehnic al Consiliului de mediere și reprezentanții corpurilor profesionale ale mediatorilor din județe la o dată stabilită în acord cu Consiliul de mediere și este formată din 5 (cinci) membri, mediatorii autorizați desemnați de către reprezentanții corpurilor profesionale ale mediatorilor din județe, care depun în acest sens propuneri conform modelului afișat pe site-ul oficial al Consiliului de mediere.

(3) Comisia de monitorizare a alegerilor are rolul de a observa respectarea prevederilor Codului de etică și deontologie a mediatorilor pe durata campaniei electorale și a alegerilor, precum și organizarea și desfășurarea alegerilor conform prezentelor proceduri.

(4) Membrii comisiei se întrunesc în plen la începutul și la finalul mandatului, își desemnează un președinte și își stabilesc procedura de lucru.

(5) Mandatul membrilor Comisiei de monitorizare încetează după depunerea la Consiliul de mediere a unui raport scris privind modul în care s-au desfășurat alegerile, dar nu mai târziu de maximum 5 zile de la anunțarea rezultatului final al acestora.

(6) Raportul integral al Comisiei de monitorizare a alegerilor se publică pe site-ul Consiliului de mediere.

Art. 26. — (1) Pe durata alegerilor, mediatorii trebuie să se abțină de la a face aprecieri denigratoare la adresa altor candidați sau colegi mediatorii.

(2) Este interzisă publicarea sub orice formă a buletinului de vot înainte de anunțarea publică a rezultatelor finale ale votului.

(3) Comisia electorală, Comisia de soluționare a contestațiilor, Comisia de validare a voturilor și Comisia de monitorizare își vor desfășura activitatea la sediul Consiliului de mediere din municipiul București, șos. Nicolae Titulescu nr. 88 B, sectorul 1.

CAPITOLUL IX Dispoziții finale

Art. 27. — (1) În cazul în care calitatea de membru al Consiliului de mediere încetează în timpul exercitării mandatului în condițiile prevăzute de art. 10 din Statutul profesiei de mediator, locul rămas vacant va fi ocupat de un membru supleant, în ordinea înscrierii pe lista membrilor supleanți.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică și în cazul revocării unui membru al Consiliului de mediere.

Art. 28. — (1) Decontarea cheltuielilor de protocol și a altor tipuri de cheltuieli pentru membrii comisiilor se va face în limita bugetului alocat respectivei comisii și numai cu avizul președintelui de comisie.

(2) După constituire, fiecare comisie constituită conform prezentelor proceduri de organizare a alegerilor își va planifica activitatea și va înainta o propunere de buget către Consiliul de mediere, spre aprobare.

(3) Consiliul de mediere aprobă bugetele propuse de către comisii în limita fondului previzionat și votat de către Consiliul de mediere pentru întreaga organizare și desfășurare a procesului electoral.

Art. 29. — Prezentele proceduri se publică la sediul Consiliului de mediere și pe site-ul oficial al acestuia și intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

